

Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI OBSZARU GMINY
CHYBIE OBREB FRELICHÓW OBEJMUJĄCEGO TERENY
BYŁYCH PÓL IRYGACYJNYCH WRAZ Z TERENAMI
PRZYLEGLYMI**

Zleceniodawca: Pracownia Urbanistyczna w Rybniku sp. z o.o.
ul. Wodzisławska 30
44-200 Rybnik

Autorzy: Sylwia Miłowska
Tomasz Miłowski

Data wykonania: styczeń 2016 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie	4
1.1	Cel, zakres pracy, powiązania z innymi dokumentami	4
1.2	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	5
1.3	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	6
1.4	Ustalenia i główne cele miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	6
2.	Charakterystyka środowiska	
2.1	Położenie fizyczno-geograficzne	8
2.2	Budowa geologiczna	8
2.3	Wody powierzchniowe	8
2.4	Wody podziemne	9
2.5	Klimat	10
2.6	Powierzchnia ziemi	10
2.6.1	Ukształtowanie terenu, zagrożenie osuwiskowe.....	10
2.6.2	Gleby	10
2.7	Zasoby naturalne	10
2.8	Środowisko przyrodnicze	11
2.9	Obszary chronione na podstawie ustawy z 16.04.2004 r. oraz korytarze ekologiczne	11
2.10	Krajobraz	12
2.11	Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	12
3.	Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska przy braku realizacji ustaleń planu	12
4.	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	12
5.	Skutki dla środowiska wynikające z realizacji ustaleń planu	13
5.1	Wpływ na wody powierzchniowe	13
5.2	Wpływ na wody podziemne	13
5.3	Wpływ na klimat	14
5.4	Powierzchnia ziemi	14
5.4.1	Wpływ na ukształtowanie terenu	14
5.4.2	Wpływ na gleby	14
5.5	Wpływ na zasoby naturalne	14
5.6	Wpływ na środowisko przyrodnicze	15
5.7	Wpływ na obszary chronione na podstawie ustawy z 16.04.2004 r. oraz na korytarze ekologiczne	15
5.8	Wpływ na krajobraz	16
5.9	Wpływ na zabytki i obiekty o wartościach kulturowych	16
5.10	Wpływ na warunki i jakość życia mieszkańców	16
5.10.1	Jakość powietrza atmosferycznego	16
5.10.2	Klimat akustyczny.....	16

5.10.3 Pole elektromagnetyczne	17
5.10.4 Gospodarka odpadami	18
5.10.5 Zagrożenie powodziowe	18
5.10.6 Zagrożenie osuwiskowe	18
6. Przewidywane możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.....	18
7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensacje przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	18
8. Możliwości rozwiązań alternatywnych dla obszaru Natura 2000	21
9. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	21
10. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	23
11. Literatura	25
12. Dokumentacja fotograficzna	26

Spis rysunków

Rys. 1 Położenie analizowanego terenu w gminie Chybie

Rys. 2 Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie w sołectwie Frelichów, która to zmiana została sporządzony w Pracowni Urbanistycznej w Rybniku w marcu 2015 r., a następnie projekt zmieniono (uwzględnienie map ryzyka powodziowego) w styczniu 2016 r. Prognoza została wykonana na zlecenie Pracowni Urbanistycznej w Rybniku sp. z o.o.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Zakres niniejszej prognozy został również uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Cieszynie pismem znak ONS ZNS 522-2/6/14 z dnia 5 sierpnia 2014 r. oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach pismem znak WOOS.411.147.2014.AB z dnia 7 sierpnia 2014 r.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Chybie powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2004 r. ze zm;
- Tekst i rysunek Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Chybie z 2010 r. (uchwała Nr XL/302/2010 z dnia 4 listopada 2010 r. ze zm.);
- Uchwała Nr XVIII/124/04 Rady Gminy Chybie z dnia 20 lipca 2004 w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie;
- Uchwała nr XVIII/125/2012 Rady Gminy Chybie z dnia 3 lipca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Chybie, Biuro Rozwoju Regionu, Katowice - Chybie, listopad 2009 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w sierpniu 2014 r.,
- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego przewidziano teren o powierzchni ok. 72,95 ha położony w sołectwie Frelichów. Na większości analizowanego terenu obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania z 2004 r., w którym to na analizowanym terenie ustalone zostały głównie tereny rolnicze, zabudowy zagrodowej oraz zabudowy mieszkaniowej. W miejscu tzw. pól irygacyjnych ustalone zostały tereny NO – urządzeń oczyszczania ścieków. Dla terenu pól irygacyjnych nie uchwalono miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z 2012 r. (który obejmuje pozostałą część gminy), gdyż tereny te wtedy uznane zostały za cenne pod względem przyrodniczym siedlisko. Obecnie, na skutek zaniku wody i zmiany sposobu zagospodarowania na rolniczy brak jest tu siedlisk cennych oraz brak jest przeciwwskazań, by zmienić jego sposób zagospodarowania. Taka zmiana kierunku zagospodarowania przestrzennego terenów przemysłowych (dawne pola irygacyjne cukrowni) uzasadniona jest potencjalnymi możliwościami zagospodarowania obszaru objętego zmianą w kierunku kształtowania ośrodka o charakterze rehabilitacyjno-leczniczym, wypoczynkowym oraz sportowo-rekreacyjnym. Ten kierunek uzasadniony jest dogodną dostępnością miejscowych bogactw naturalnych (bogate złoża solanki oraz borowiny) z możliwością ich wykorzystania w celach leczniczych. Obszar jest również korzystnie położony w stosunku do centralnego obszaru gminy (odległość ok. 1,5 km), co pozwala na kształtowanie w ramach terenów usługowych z dużym udziałem zieleni, atrakcyjnych terenów przestrzeni publicznej o znaczeniu ogólnogminnym powiązanych z trasami spacerowymi i rowerowymi. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- 1) MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

- 2) **MU** – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- 3) **U** – tereny zabudowy usługowej;
- 4) **US1** – tereny usług sportu i rekreacji z zabudową kubaturową;
- 5) **US2** – tereny usług sportu i rekreacji bez zabudowy kubaturowej;
- 6) **ZP1** – tereny zieleni urządzonej z obiektami i urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi;
- 7) **ZP2** – tereny zieleni urządzonej;
- 8) **R** – tereny rolnicze;
- 9) **KDL** – tereny dróg publicznych klasy „lokalna”;
- 10) **KDD** – tereny dróg publicznych klasy „dojazdowa”;
- 11) **KDW** – tereny dróg wewnętrznych;
- 12) **KDR** – tereny publicznych dróg rowerowych;
- 13) **KX** – tereny komunikacji pieszej.

W projekcie planu uwzględniono występowanie na analizowanym terenie obszaru Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły”, przy czym należy zauważyć, że nie występują tu siedliska cenne przyrodniczo istotne dla ochrony tego obszaru. Uwzględniono również występowanie strefy ochrony pośredniej dla ujęcia wody „Goczałkowice”, która została wyznaczona w północnej części analizowanego terenu.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Opracowanie obejmuje niewielki fragment terenu w sołectwie Frelichów, w rejonie ul. Polnej i ul. E. Orzeszkowej, na terenie dawnych osadników cukrowni „Chybie”. Administracyjnie analizowany teren i sołectwo Frelichów położone jest w gminie Chybie, która z kolei położona jest w południowej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim. Wg danych GUS za 2012 r. powierzchnia gminy wynosiła 3175 ha, w gminie zamieszkiwało 9488 osób, a średnia gęstość zaludnienia wynosiła 299 osób na 1km². Zmianą planu objęty został niewielki teren o powierzchni ok. 72,5 ha.

Według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego analizowany teren położony jest w prowincji Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem (51), w podprowincji Podkarpacie Północne (512), w makroregionie Kotlina Oświęcimska (512), w mezoregionie Dolina Górnej Wisły (512.22).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Obszar gminy Chybie znajduje się w granicach zapadliska przedkarpackiego, w obrębie rowu tektonicznego Ruptawa - Czechowice. Zapadlisko wypełnione jest utworami miocenu. Na ich powierzchni zalegają utwory czwartorzędowe o miąższości od kilkunastu do niespełna 30 m. W części spągowej są to wodnolodowcowe piaski różnoziarniste i żwiry (miejscami z domieszkami otoczków), lokalnie gliniaste lub przewarstwione gliną), mułki i łyły zastoiskowe o miąższości kilku-kilkunastu metrów. Wyżej zalega warstwa osadów rzecznych (złodowacenie północnopolskie, holocen), budujących rozległy stożek napływowy Wisły (żwiry i piaski różnoziarniste, gliny lessopodobne (gliny pylaste, gliny i pyły deponowane w środowisku wodnym). Lokalnie występują osady organiczne i mineralno – organiczne (namuły gliniaste, gliny pylaste i pyły z humusem, miejscami z warstwami torfu).¹ Bezpośrednio na analizowanym terenie mogą występować mułki, piaski i żwiry rzeczne plejstoceny i holoceny.²

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Bezpośrednio na analizowanym terenie brak jest wód powierzchniowych zarówno w postaci wód płynących, jak i zbiorników, jedynie wzdłuż poszczególnych ulic znajdują się niewielkie rowy melioracyjne. Na analizowanym terenie znajdowały się w przeszłości osadniki cukrowni „Chybie” wypełnione wodą. Po zamknięciu cukrowni woda do osadników przestała być dostarczana i jej poziom stopniowo opadał. Osadniki nie posiadały innego dopływu wody niż sztuczny, pochodzący z cukrowni, stąd też nastąpił stopniowy zanik wody. Na mapach topograficznych z połowy lat 90 XX w. oraz na ortofotomapach z 2003 r. i 2009 r. widoczne są powierzchnie zalane wodą, choć ich udział stopniowo się zmniejsza. Około roku 2010 r. woda z tego terenu całkowicie zniknęła, a powierzchnie zostały przeznaczone pod rolnictwo (uprawa kukurydzy).

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanym terenie (część północna) występują zagrożenia powodziowe związane z rzeką Wisłą. Zgodnie z mapami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią

¹ Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Chybie, Biuro Rozwoju Regionu, Katowice-Chybie, listopad 2009 r.

² Mapa geologiczna Polski w skali 1 : 200 000, ark. Cieszyn, WG, 1983.

opublikowanych w kwietniu 2015 r. przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej na terenie objętym planem nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, występują jednak tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego oraz obszar na którym prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

2.4 WODY PODZIEMNE

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Cieszyn analizowany obszar wchodzi w skład przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego XXII, podregion przedkarpacko-śląski XXII 7, w którym główny poziom użytkowy wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych związanych z dolinami rzecznyymi.

Według Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000³ na zdecydowanej większości gminy występują użytkowe czwartorzędowe poziomy wodonośne. Czwartorzędowe piętro wodonośne budują osady rzeczne doliny Wisły i jej dopływów. Wykształcone są one w postaci otoczków oraz żwirów i piasków, poza korytami górne partie żwirów i piasków bywają niekiedy zaglinione. Miąższość strefy zaglinionej z reguły przekracza 3 metry, osiągając lokalnie ponad 10 metrów. Miąższość utworów czwartorzędowych dochodzi do 10 metrów. Zasilanie wód podziemnych odbywa się poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także infiltrację wód powierzchniowych (cieków). W związku z brakiem własności retencyjnych w tych utworach poziom wodonośny w sąsiedztwie rzek uzależniony jest ściśle od jej stanów. Poziom wodonośny występuje na ogół na głębokości 5 – 15 m poniżej powierzchni terenu. Wody omawianego poziomu związane z utworami terasowymi (holocenijskimi) i wodnolodowcowymi stanowią ciągły horyzont o charakterze swobodnym. Na analizowanym terenie w utworach czwartorzędowych ustalono jednostkę hydrogeologiczną 1abQIII.

Potencjalna wydajność studni wierconej wynosi od 10 do 30 m³h. Na całej powierzchni jednostki stopień zagrożenia wód jest wysoki, występuje brak izolacji i obecność ognisk zanieczyszczeń. Jakość wód jest średnia (II) i wymagają one prostego uzdatnienia.

Tabela 1 Główne parametry jednostek hydrogeologicznych

Symbol jednostki hydrogeologicznej	Piętro wodonośne	Głębokość występowania	Miąższość [m]	Współczynnik filtracji [m ² /24h]	Przewodność warstwy wodonośnej [m ² /24h]	Moduł zasobów odnawialnych [m ³ /24h/km ²]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [m ³ /24h/km ²]
1abQIII	Q	5-15	11,1	31	303	346	260

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003), materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych (Dz. U. 2006 nr 126 poz. 878) na analizowanym terenie nie występują główne zbiorniki wód podziemnych.

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych analizowany teren znajduje się w JCWPd nr 142.

³ Chowaniec J., Witek K., Mapa Hydrogeologiczna w skali 1:50000 M3474B Pszczyna, PIG, Warszawa, 2000

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na analizowanym terenie nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych lub podziemnych ani strefy ochronne dla wód podziemnych. Natomiast północna część analizowanego terenu znajduje się częściowo w strefie ochrony pośredniej ujęcia Goczałkowice ustanowionej rozporządzeniem nr 2/2010 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wód powierzchniowych Goczałkowice, powiat pszczyński, województwo śląskie.

2.5 KLIMAT

Podział Polski na dzielnice rolniczo – klimatyczne (R. Gumiński 1948) klasyfikuje obszar gminy do dzielnicy podsudeckiej. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 8°C, liczba dnia z przymrozkami waha się od 100 do 120, a dni z pokrywą śnieżną od 60 do 70. Wysokość opadów sięga 760 mm, z maksimum około lipca (90mm) i minimum około stycznia (40mm). Cyrkulacja odzwierciedla cyrkulację ogólną z dominacją kierunków SW (28%) oraz zbliżonym udziałem wiatrów z kierunków S i SE (14 i 13%). Średnia prędkość wiatrów z kierunku S i SE to 2,4 m/s, prędkość wiatrów z kierunku SW to 3,8 m/s (Absalon 1995). Na terenie gminy wyróżniono topoklimaty rolnicze, leśne i obszarów zabudowanych. Ze względu na dużą ilość cieków i zbiorników wodnych na wymienione wyżej topoklimaty często nakłada się topoklimat dolin rzecznych (obszar predysponowany do tworzenia się zastoisk chłodnego powietrza i mgieł). W szczególności należy tu wyróżnić szeroką dolinę Wisły wraz dolinami jej bocznych dopływów.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE, OSIADANIA TERENU NA SKUTEK EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ

Ukształtowanie terenu

Analizowany teren jest w zasadzie płaski, rzędne terenu wynoszą tu ok. 258 do 260 m n.p.m. Brak jest tu jakichś szczególnych form morfologicznych tak naturalnych, jak pochodzenia antropogenicznego, za wyjątkiem niewysokich (1 – 2 m) wałów stanowiących pozostałości obwałowań dawnych osadników.

Zjawiska osuwiskowe

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania ruchów masowych ziemi.

2.6.2 GLEBY

Na analizowanym terenie występują grunty rolne pozostające w uprawie głównie w charakterze pól uprawnych, uprawiana jest tu głównie kukurydza. Według mapy ewidencyjnej występują tu grunty rolne klasy III i IV, łąki klasy III i IV oraz nieużytki i wody śródlądowe (klasyfikacja niewłaściwa, przeprowadzona, gdy analizowane tereny stanowiły jeszcze osadniki).

2.7 ZASOBY NATURALNE

Na analizowanym terenie nie występują udokumentowane złoża kopalin, obszary i tereny górnicze.

2.8 ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Zmianą planu objęty został teren dawnych osadników cukrowni Chybie w sołectwie Frelichów. Pod względem przyrodniczym analizowany teren ma charakter rolniczy. Występują tu głównie grunty rolne pozostające w uprawie, uprawiana jest w zdecydowanej przewadze kukurydza. Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowania szczególnie cennych siedlisk lub też gatunków roślin chronionych. Jedynym bardziej interesującym urozmaiceniem tego terenu są aleje drzew porastające wały grobli dawnych stawów, z których część obecnie zamienionych zostało w drogi (ul. Polna, ul. Olchowa). Na aleje drzew składają się takie gatunki jak: dąb szypułkowy, jesion wyniosły, klon pospolity, lipa drobnolistna.

Na analizowanym terenie znajdowały się w przeszłości osadniki cukrowni „Chybie” wypełnione wodą, co powodowało, że był to jeden z najcenniejszych pod względem przyrodniczym terenów w gminie. Miejsce to stanowiło siedlisko ptaków wodno-błotnych, zarówno tych osiadłych jak i migrujących. Po zamknięciu cukrowni woda do osadników przestała być dostarczana i jej poziom stopniowo opadał. Osadniki nie posiadały innego dopływu wody niż sztuczny, pochodzący z cukrowni, stąd też nastąpił stopniowy zanik wody. Na mapach topograficznych z połowy lat 90 XX w. oraz na ortofotomapach z 2003 r. i 2009 r. widoczne są powierzchnie zalane wodą, choć ich udział stopniowo się zmniejsza. Około roku 2010 r. woda z tego terenu całkowicie zniknęła, a powierzchnie zostały przeznaczone pod rolnictwo (uprawa kukurydzy). Wraz z zanikiem wody tereny te utraciły jakąkolwiek większą wartość przyrodniczą.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 ORAZ KORYTARZE EKOLOGICZNE

Cały analizowany teren znajduje się w granicach obszaru Natura 2000 PLB 240001 „Dolina Górnej Wisły”. W ramach niniejszego opracowania wystąpiono do RDOŚ Katowice z prośbą o udostępnienie danych dotyczących siedlisk ptaków chronionych w ramach tego obszaru Natura 2000. RDOŚ Katowice udostępnił dane wykonane w ramach prac na planem zadań ochronnych tego obszaru Natura 2000. Jak wynika z przekazanych danych na analizowanym terenie, ani w jego pobliżu nie występują siedliska i stanowiska ptaków chronione w ramach tego obszaru Natura 2000.

Dla tego obszaru Natura 2000 został ustanowiony Plan Zadań Ochronnych Zarządzeniem nr 37/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. W dokumencie tym nie wskazano zadań ochronnych, które dotyczyłyby analizowanego terenu, gdyż brak jest tu siedlisk gatunków chronionych w ramach tego obszaru Natura 2000.

Na terenie gminy Chybie oraz na analizowanym terenie w literaturze przedmiotu⁴ wytypowano jedynie jeden korytarz ornitologiczny: korytarz ornitologiczny o znaczeniu ponadregionalnym Dolina Górnej Wisły – obejmuje on większą część terenu gminy, a także gminy sąsiednie.

⁴ Parusel J. B. [red], Korytarze ekologiczne w województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I, CDPGŚ, Katowice, 2007

2.10 KRAJOBRAZ

Na analizowanym terenie występuje krajobraz typowo rolniczy, wiejski, z dominacją zabudowy jednorodzinnej z ogrodami, a także zabudowy gospodarczej. Krajobraz ten można scharakteryzować jako krajobraz rolniczy wsi rozproszonej. Brak jest tu jakichś szczególnie cennych elementów krajobrazu.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie nie występują zabytki oraz obiekty o wartościach kulturowych.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym terenie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania z 2004 r. i 2012 r. (patrz rozdział 1.4) oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2010 r. Zmiany, które wprowadza opisywany projekt planu polegają na wprowadzeniu innego sposobu zagospodarowania niż ten, który został określony w planach z 2004 i 2012 r. W przypadku braku zmiany planu tereny te głównie pełniłyby funkcję rolniczą, gdyż taka została wyznaczona w mpzp z 2004 i 2012 r. Jako możliwe do zabudowy w tych planach wskazano głównie tereny istniejącej zabudowy. Tereny dawnych pól irygacyjnych były wskazane jako tereny NO – urządzeń oczyszczania ścieków, co obecnie, w związku z likwidacją cukrowni, jest już nieaktualne.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym terenie nie stwierdza się występowania szczególnych problemów ochrony środowiska, należy jednak pamiętać, że teren ten stanowił przez długi czas miejsce deponowania odpadów ciekłych z cukrowni Chybie. Z punktu widzenia ochrony przyrody niewątpliwie dużą stratą jest zanik wody z analizowanego terenu. W przeszłości teren ten stanowił cenne miejsce siedliskowe dla ptaków wodno-błotnych, obecnie jednak, na skutek wstrzymania stałego dopływu wody teren ten całkowicie utracił walor stając się zwykłym terenem rolnym.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPLYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych. W żadnym z miejsc tereny na których ustala się możliwość urbanizacji nie kolidują z ciekami powierzchniowymi czy ze stawami lub oczkami wodnymi, które tu nie występują, nie nastąpi więc degradacja tego komponentu środowiska. Występujące na tym terenie zalewiska pól irygacyjnych, widoczne jeszcze na ortofotomapie z 2009 r. całkowicie znikły. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu ustala w zakresie odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych:

1) dla terenów należących do aglomeracji Chybie:

a) odprowadzenie ścieków bytowych oraz podczyszczonych do parametrów ścieków bytowych ścieków komunalnych i przemysłowych, grawitacyjnie lub ciśnieniowo, do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej,

b) dopuszcza się oczyszczanie ścieków w przydomowych oczyszczalniach ścieków lub gromadzenie ścieków w szczelnych osadnikach z okresowym ich wywozem na oczyszczalnię zlokalizowaną poza obszarem planu;

2) dla terenów położonych pomiędzy granicą aglomeracji Chybie a granicą strefy pośredniej ujęcia wód powierzchniowych na zbiorniku Goczałkowie:

a) przerzut do aglomeracji Chybie ścieków bytowych oraz podczyszczonych do parametrów ścieków bytowych ścieków komunalnych i przemysłowych, grawitacyjnie lub ciśnieniowo, do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej,

b) dopuszcza się oczyszczanie ścieków w przydomowych oczyszczalniach ścieków lub ich gromadzenie w szczelnych osadnikach z okresowym ich wywozem na oczyszczalnię zlokalizowaną poza obszarem planu;

3) dla terenów położonych poza granicą aglomeracji Chybie w granicach strefy pośredniej ujęcia wód powierzchniowych na zbiorniku Goczałkowie:

a) przerzut do aglomeracji Chybie ścieków bytowych oraz podczyszczonych do parametrów ścieków bytowych ścieków komunalnych i przemysłowych, grawitacyjnie lub ciśnieniowo do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej,

b) zakaz wprowadzania ścieków do wód i do ziemi za wyjątkiem ścieków, o których mówią przepisy odrębne.

W związku z wprowadzeniem szczegółowych zasad ochrony wód powierzchniowych oraz braku zagrożenia dla wód płynących i stojących nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska. Niezwykle istotny jest fakt, że w pobliżu analizowanego terenu obecna jest sieć kanalizacyjna, co właściwie redukuje jakiegokolwiek zagrożenia do minimum.

5.2 WPLYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym terenie występuje czwartorzędowy użytkowy poziom wodonośny, który stopień zagrożenia określony jest jako wysoki. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązaniem systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód

podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę wywozu nieczystości oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPLYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat oraz na znaczące zmiany występujących obecnie topoklimatów. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa oraz zmianie ulegnie topoklimat, z topoklimatu rolniczego na topoklimat terenów zabudowanych. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala nakaz stosowania w celach grzewczych technologii gwarantujących zachowanie nieprzekraczalnych wskaźników emisji zanieczyszczeń do atmosfery, określonych w przepisach odrębnych.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPLYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada nieznaczne poszerzenie funkcji mieszkaniowej i usługowej. Realizacja tych funkcji wpłynie nieznacznie na przekształcenie powierzchni terenu. Nie należy jednak spodziewać się znaczących przekształceń, zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, jednocześnie jednak nie powodujące znaczących przekształceń morfologii terenu.

5.4.2 WPLYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną całkowicie zniszczeniu. Zdecydowana większość terenów, które obecnie nie są zabudowane, a które zmienią zagospodarowanie to grunty orne. Projekt planu przewiduje pozostawienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów, pomimo to przewiduje się, że tereny poddane pod zabudowę zostaną bezpowrotnie stracone dla rolnictwa. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1205 ze zm.) przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu. Na analizowanym terenie występują gleby tego typu, w związku z czym zajdzie konieczność uzyskania zgody. Na skutek ustaleń projektu planu nie następuje natomiast konieczność przekształcania gruntów leśnych na cele nieleśne.

5.5 WPLYW NA ZASOBY NATURALNE

Na analizowanym terenie nie występują złoża, obszary i tereny górnicze, tak więc projekt planu nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby z jakimikolwiek złożami kopalin.

5.6 WPŁYW NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Na analizowanym terenie występują głównie grunty rolne oraz tereny mieszkaniowe. Projekt planu wprowadza tereny budowlane (w szczególności tereny zabudowy usługowej U, zabudowy mieszkaniowo-usługowej MU oraz sportowo-rekreacyjnej US) na terenach obecnie niezainwestowanych lub zainwestowanych tylko częściowo (pojedyncza zabudowa mieszkaniowa i zagrodowa). Na zdecydowanej większości terenów, które nie są obecnie zabudowane, a które są przeznaczone w projekcie mpzp do zabudowy występują grunty rolne (w zdecydowanej większości) bądź też przydomowe place i ogrody. Wprowadzenie zabudowy usługowej i mieszkaniowej spowoduje zmiany w środowisku roślinnym wyrażające się między innymi w zanikaniu roślinności związanej z uprawami rolnymi na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi z tych terenów zostaną wyparte. Projekt planu ustala na terenach przeznaczonych do urbanizacji dość duży udział powierzchni biologicznie czynnej, należy jednak spodziewać się, że nie zostanie tu pozostawiona obecnie występująca roślinność związana z uprawami rolnymi, powstaną natomiast powierzchnie zieleni takie jak n.p. zieleńce, trawniki, ogrody i.t.p. Jako wolne od zabudowy wskazane zostały tereny ZP2 i R, które będą tworzyły zielone szwy scalające cały obszar. Również na terenach ZP1 ustalono stosunkowo wysoki wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej, co spowoduje, że i te tereny będą pełniły w dużej mierze funkcję parkową. W miejscu tym należy wspomnieć, że na terenie tym znajdowały się w przeszłości osadniki cukrowni „Chybie” wypełnione wodą, co powodowało, że był to jeden z najcenniejszych pod względem przyrodniczym terenów w gminie. Miejsce to stanowiło siedlisko ptaków wodno-błotnych, zarówno tych osiadłych jak i migrujących. Po zamknięciu cukrowni woda do osadników przestała być dostarczana i jej poziom stopniowo opadał. Osadniki nie posiadały innego dopływu wody niż sztuczny, pochodzący z cukrowni, stąd też nastąpił stopniowy zanik wody. Na mapach topograficznych z połowy lat 90 XX w. oraz na ortofotomapach z 2003 r. i 2009 r. widoczne są powierzchnie zalane wodą, choć ich udział stopniowo się zmniejsza. Około roku 2010 r. woda z tego terenu całkowicie zniknęła, a powierzchnie zostały przeznaczone pod rolnictwo (uprawa kukurydzy). Wraz z zanikiem wody tereny te utraciły jakąkolwiek większą wartość przyrodniczą.

Reasumując na terenach przeznaczonych w projekcie planu do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a projekt planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIEŚNIA 2004 ORAZ NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Dla tego obszaru Natura 2000 został ustanowiony Plan Zadań Ochronnych Zarządzeniem nr 37/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2013 r. W dokumencie tym nie wskazano zadań ochronnych, które dotyczyłyby analizowanego terenu, gdyż brak jest tu siedlisk gatunków chronionych w ramach tego obszaru Natura 2000. Na pewno można stwierdzić, że na wskutek ustaleń projektu planu nie będą zagrożone cenne siedliska przyrodnicze ptaków dla których ustanowiono obszar Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły”.

Projekt planu nie wprowadza żadnych funkcji (jak zespoły zabudowy wysokiej, elektrownie wiatrowe, zmiana przeznaczenia stawów – potencjalnych miejsc odpoczynku), które mogłyby zagrozić korytarzowi ekologicznemu dla ptaków.

5.8 WPLYW NA KRAJOBRAZ

Niewątpliwie na skutek wprowadzenia ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w życie nastąpi wpływ na krajobraz analizowanego terenu. Obecnie występuje tu krajobraz typowo rolniczy, jednak w przyszłości należy spodziewać się, że zaistnieje tu krajobraz o charakterze zurbanizowanym w typie miejskim czy podmiejskim. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu, nie mniej należy uznać, że nastąpi na analizowanym terenie zmiana w typie krajobrazu. Istotne znaczenie będą tu odgrywały tereny pełniące funkcję zieleni parkowej, które stanowiąc będą kontrapunkt dla urbanizacji pozostałej części terenu.

5.9 WPLYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym terenie nie występują zabytki oraz obiekty o wartościach kulturowych, w związku z czym nie przewiduje się zagrożenia dla tego komponentu środowiska.

5.10 WPLYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które w sposób znaczący mogłyby wpłynąć na potencjalne pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. Zagrożenie ze strony obiektów usługowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym system monitoringu, kontroli oraz pozwoleń. Projekt planu wprowadza w dużej mierze właśnie tego typu obiekty. Projekt planu wprowadza również dużą ilość terenów o charakterze parkowym ZP1 i ZP2 i o charakterze usług sportu i rekreacji US1 i US2, obiekty tego typu zwykle nie przyczyniają się do pogorszenia jakości powietrza. Zwykle poważnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN), która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. Na analizowanym terenie zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna wprowadzona jest jedynie na niewielkiej, południowo-zachodniej części terenu. W celu przeciwdziałania temu zjawisku projekt planu ustala nakaz stosowania w celach grzewczych technologii gwarantujących zachowanie nieprzekraczalnych wskaźników emisji zanieczyszczeń do atmosfery, określonych w przepisach odrębnych. Należy zaznaczyć, że systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają poza ramy miejscowego planu zagospodarowania.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 Nr 112). Prowadzenie działalności na terenach o funkcjach usługowych nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2

tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego. Nie przewiduje się budowy nowych arterii drogowych, ani dużych terenów produkcyjnych. Projekt planu nie przewiduje lokowania obiektów mogących być znaczącymi emitorami hałasu w pobliżu terenów chronionych akustycznie w związku z czym nie przewiduje się zagrożenia tego komponentu środowiska. Niewątpliwie jednak powstanie nowych terenów zabudowy usługowej przyczyni się do pogorszenia jakości klimatu akustycznego. W związku z charakterem przedsięwzięcia (planowane tereny przyciągające turystów i innego rodzaju odwiedzających) mogą wystąpić uciążliwości, które będą wynikały z trybu pracy obiektów, czyli np. hałas wynikający ze zwiększonego ruchu pojazdów. Wystąpienie tych zjawisk jest możliwe, jednakże bardzo trudne do oszacowania, gdyż zależy od czynników nieznanych na etapie planu jak np. charakter samych przedsięwzięć, ilość zatrudnionych, obłożenie imprezami. W przypadku wystąpienia przekroczeń istnieje możliwość ograniczenia uciążliwości np. poprzez budowę ekranów akustycznych. Należy jednak wskazać, poprzez analogię z innymi tego typu terenami w województwie śląskim, że wystąpienie ponadnormatywnych oddziaływań jest bardzo mało prawdopodobne. Zwykle tego typu tereny nie generują ponadnormatywnych oddziaływań. W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1:

- na terenach o symbolach MN – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- na terenach o symbolach MU – jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej;
- na terenach o symbolach US1, US2 i ZP1 – jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Duża część terenów z obszaru objętego planem będzie podlegała ochronie akustycznej (tereny wskazane powyżej) w związku z czym zachowane tu zostaną normy klimatu akustycznego.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. Nr 106 poz. 675 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

W projekcie planu ustalono również nakaz przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów położonych w strefach technicznych pokazanych na rysunku

planu wzdłuż sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z obowiązującymi wymogami przepisów odrębnych.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zabudowy o zróżnicowanym charakterze niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów, choć nie będzie to przyrost znaczący. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami poza terenem gminy. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (ustawa z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również odpowiednie uchwały Rady Gminy oraz programy gospodarki odpadami, nie ma więc potrzeby, ani delegacji ustawowej do regulowania tego zagadnienia przepisami miejscowego planu.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanym terenie (część północna) występują zagrożenia powodziowe związane z rzeką Wisłą. Zgodnie z mapami obszarów szczególnego zagrożenia powodzią opublikowanych w kwietniu 2015 r. przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej na terenie objętym planem nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, występują jednak tereny narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego oraz obszar na którym prawdopodobieństwo powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat. W projekcie planu wskazano te tereny oraz ustalono konieczność uwzględniania tych zagrożeń.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym terenie nie stwierdzono występowanie obszarów narażonych na wystąpienie ruchów masowych ziemi.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

W zakresie zaopatrzenia w wodę:

- pełne pokrycie zapotrzebowania z sieci wodociągowej;
- zapewnienie wymaganego zaopatrzenia wodnego do celów przeciwpożarowych, w tym wyposażenia sieci w hydranty zgodnie z przepisami odrębnymi;

- dopuszcza się pobór wody ze studni przydomowych ograniczony w strefie pośredniej ujęcia wód powierzchniowych na zbiorniku Goczałkowice do zwykłego korzystania z wód.

W zakresie odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych ustala się:

dla terenów należących do aglomeracji Chybie:

- odprowadzenie ścieków bytowych oraz podczyszczonych do parametrów ścieków bytowych ścieków komunalnych i przemysłowych, grawitacyjnie lub ciśnieniowo, do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej,
- dopuszcza się oczyszczanie ścieków w przydomowych oczyszczalniach ścieków lub gromadzenie ścieków w szczelnych osadnikach z okresowym ich wywozem na oczyszczalnię zlokalizowaną poza obszarem planu;

dla terenów położonych pomiędzy granicą aglomeracji Chybie a granicą strefy pośredniej ujęcia wód powierzchniowych na zbiorniku Goczałkowice:

- przerzut do aglomeracji Chybie ścieków bytowych oraz podczyszczonych do parametrów ścieków bytowych ścieków komunalnych i przemysłowych, grawitacyjnie lub ciśnieniowo, do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej,
- dopuszcza się oczyszczanie ścieków w przydomowych oczyszczalniach ścieków lub ich gromadzenie w szczelnych osadnikach z okresowym ich wywozem na oczyszczalnię zlokalizowaną poza obszarem planu;

dla terenów położonych poza granicą aglomeracji Chybie w granicach strefy pośredniej ujęcia wód powierzchniowych na zbiorniku Goczałkowice:

- przerzut do aglomeracji Chybie ścieków bytowych oraz podczyszczonych do parametrów ścieków bytowych ścieków komunalnych i przemysłowych, grawitacyjnie lub ciśnieniowo do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej,
- zakaz wprowadzania ścieków do wód i do ziemi za wyjątkiem ścieków, o których mówią przepisy odrębne.

W zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych:

ustala się:

- odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do szczelnego, otwartego lub zamkniętego systemu kanalizacji deszczowej,
- wody z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej, parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha oraz terenów magazynowania i dystrybucji paliw, w ilościach jakie podają przepisy odrębne, wprowadzane do wód lub ziemi nie powinny zawierać substancji zanieczyszczonych przekraczających 100mg/l zawiesin ogólnych oraz 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych,
- wody z powierzchni innych niż wymienione w pkt 1 lit. b z terenów leżących poza strefą ochrony pośredniej ujęcia wód powierzchniowych na zbiorniku Goczałkowice mogą być wprowadzane do wód lub ziemi bez oczyszczania,

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru Gminy Chybie obręb Frelichów obejmującego tereny byłych pól irygacyjnych wraz z terenami przyległymi

- wody z powierzchni z terenów leżących w strefie ochrony pośredniej ujęcia wód powierzchniowych na zbiorniku Goczałkowice mogą być wprowadzane do wód lub ziemi po oczyszczeniu,
- kształtowanie powierzchni działek w sposób zabezpieczający sąsiednie nieruchomości przed spływem wód opadowych;

dopuszcza się:

- zagospodarowanie wód na terenie własnym inwestora pod warunkiem braku możliwości odprowadzenia do kanalizacji deszczowej,
- zastosowanie rozwiązań technicznych pozwalających na regulację zrzutu wody do odbiornika.

W zakresie gromadzenia i usuwania odpadów:

- zbieranie i transport odpadów zgodnie z obowiązującym na terenie gminy regulaminem utrzymania czystości i porządku;
- zakazuje się składowania i utylizacji odpadów.

W zakresie ochrony powierzchni ziemi oraz ochrony środowiska przed odpadami:

nakazuje się:

- przy realizacji robót ziemnych związanych z pracami budowlanymi, zdjęcie wierzchniej warstwy ziemi organicznej, jej odpowiednie zdeponowanie oraz ponowne wykorzystanie,
- gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych, zgodnie z regulacjami obowiązującymi w mieście oraz zgodnie z przepisami odrębnymi;

dopuszcza się wykorzystanie dla potrzeb niwelacji terenu mas ziemnych, stanowiących grunt rodzimy, usuwany lub przemieszczany, w związku z realizacją przedsięwzięcia lub realizacją elementów zagospodarowania terenu.

W zakresie zaopatrzenia w gaz:

- ustala się zaopatrzenie z dystrybucyjnej sieci gazowej;
- dopuszcza się lokalne, indywidualne zaopatrzenie w gaz płynny.

W zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się dostawę ciepła:

- z lokalnego źródła ciepła lub z sieci ciepłowniczej, po spełnieniu warunków technicznych przyłączenia;
- z indywidualnych, w tym niekonwencjonalnych, proekologicznych źródeł energii cieplnej.

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- ustala się zasilanie z sieci elektroenergetycznej niskiego lub średniego napięcia;

dopuszcza się:

- budowę stacji transformatorowych, pod warunkiem zapewnienia dojazdu do ich obsługi,
- zasilanie ze źródeł energii odnawialnej, z wyłączeniem energii wiatrowej.

W zakresie sieci teletechnicznych ustala się możliwość ich zapewnienia zgodnie z przepisami odrębnymi.

Prócz powyższych w projekcie planu wskazano zakaz:

- realizacji lokalizacji inwestycji stanowiących przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, o których mowa w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. lub w przepisach je zmieniających (z kilkoma wyjątkami),
- lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, w szczególności zagrożenia wystąpienia poważnych awarii, w rozumieniu ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska,
- składowisk odpadów oraz obiektów służących gospodarowaniu odpadami, ich magazynowaniu i termicznemu przetwarzaniu, z wyjątkiem gospodarowania odpadami powstającymi w wyniku prowadzenia w obrębie obszaru objętego planem działalności usługowej lub produkcyjnej,
- wprowadzania przeznaczeń terenów pogarszających znacząco jakość środowiska oraz powodujących zjawiska lub stany utrudniające życie lub dokuczliwe dla otoczenia takie jak: hałas, wibracja, zanieczyszczenia wody, powietrza i gruntu, składowanie, gromadzenie lub przetwarzanie odpadów,

W zakresie ochrony terenów zieleni i wartości krajobrazowych nakazuje się zachowanie istniejących zadrzewień na terenach o symbolach **ZP1** i **ZP2**. Na obszarze objętym planem ochronie prawnej podlega obszar Natura 2000 PLB 24001 „Dolina Górnej Wisły” obejmujący cały obszar objęty planem, został on wskazany zarówno w tekście, jak i na rysunku planu.

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać w jakikolwiek sposób na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie zaistniała potrzeba rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [t.j Dz. U. z 2015 poz. 199] oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia

2003r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego [Dz. U. Nr 164, poz. 1587] nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Gminy.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie dla części jej terenu położonego w sołectwie Frelichów na terenie tzw. dawnych pól irygacyjnych. Na tych terenach obowiązuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2010 r. ze zmianami oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego z 2004 i 2012 r. Celem zmiany planu była głównie chęć zagospodarowania terenów byłych pól irygacyjnych cukierni Chybie.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Opracowanie obejmuje fragment terenu gminy Chybie w rejonie sołectwa Frelichów. Administracyjnie gmina Chybie położona jest w południowo-centralnej części województwa śląskiego, w powiecie cieszyńskim. Na obszarze gminy dominującymi utworami budującymi współczesną powierzchnię są utwory związane z okresem zlodowaceń: piaski i gliny i osadami doliny Wisły. Na analizowanym terenie nie występują wody powierzchniowe, nie zostały tu wyznaczone Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. Tereny użytkowane są głównie jako tereny rolne. Nie występują tu udokumentowane złoża kopalin, ani obszary i tereny górnicze. Środowisko przyrodnicze ma głównie charakter terenów rolniczych w typie uprawianych pól kukurydzy oraz zabudowy zagrodowej. Na analizowanym terenie nie występują zabytki. Analizowany teren położony jest w obszarze Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły”. Nie stwierdza się na analizowanym terenie występowania szczególnych problemów ochrony środowiska.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenie objętym zmianą zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Na terenie planowanym pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej degradacji i przekształcone w kierunku zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni biologicznie czynne, brak tu jednak cennych walorów przyrodniczych. Przekształcane będą głównie grunty orne.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji jednak charakter planowanych obiektów (obiekty usługowe i usługowo-sportowe) ogranicza ten problem do minimum. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Na analizowanych terenach nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, występują natomiast obszary zagrożeń powodziowych w części północnej, uwzględniono je w projekcie planu.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

- Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Hydrograficzna Polski w skali 1: 50000, ark. Pszczyna, Gugik, Warszawa, 1995;
- Absalon D. i inni: „Mapa sozologiczna w skali 1:50 000. Ark. Pszczyna, Przedsiębiorstwo Gugik, Warszawa, 1995.
- Betleja J. in., Waloryzacja przyrodnicza obszaru Natura 2000 „Dolina Górnej Wisły”, Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, Bytom-Katowice, 2006 r.
- Bojakowska I. I in, Mapa Geośrodowiskowa Polski ark. Pszczyna, PIG, Warszawa, 2004
- Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Chowaniec J., Witek K., „Mapa Hydrogeologiczna w skali 1:50000 wraz z objaśnieniami, ark. M3474B Pszczyna, PIG, Warszawa, 2000
- Gumiński R., Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce, Przegląd meteorologiczny i hydrologiczny, Warszawa, 1948;
- www.gus.pl - strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego
- Kondracki J., 1998: Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa.
- Mapa geologiczna Polski, A – mapa utworów powierzchniowych, 1 : 200 000, ark. Cieszyn WG, Warszawa 1983.
- Mapa geologiczna Polski, B – mapa bez utworów czwartorzędowych, 1 : 200 000, ark. Cieszyn. WG, Warszawa 1983.
- Mapa Hydrogeologiczna Polski 1 : 200 000, ark. Cieszyn WG, 1983.
- Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Chybie, Biuro Rozwoju Regionu, Katowice - Chybie, listopad 2009 r.;
- Państwowa Służba Hydrogeologiczna – strona internetowa PIG, <http://www.psh.gov.pl>;
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2004 r. ze zm;
- Parusel. J. [red], Korytarze ekologiczne w województwie śląskim, CPDGŚ, Katowice 2007;
- Raport o stanie środowiska w województwie śląskim w roku 2005 - 2013 WIOŚ Katowice,
- Rejestr form ochrony przyrody województwa śląskiego – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Katowice, 2014;
- Rózkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa.
- Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;
- Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią zlewni rzeki Małej Wisły od zbiornika Wisła Czarne do Zbiornika Goczałkowice, RZGW Gliwice, 2006;
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Chybie z 2010 r. (uchwała Nr XL/302/2010 z dnia 4 listopada 2010 r.);

Uchwała nr XVIII/125/2012 Rady Gminy Chybie z dnia 3 lipca 2012 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Chybie;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Pola kukurydzy w centralnej części, dawne pola irygacyjne

Fot. 2 Część północna analizowanego terenu

Fot. 3 Aleja drzew w rejonie połączenia ul. Olchowej i ul. Polnej

Fot. 4 Południowo-wschodnia część analizowanego terenu, krajobraz rolniczy